

Mawlid: innovatie of niet?

We leven in een tijd waarbij eeuwenoude Islamitische kwesties worden bediscussieerd, alsof ze nieuw zijn ontstaan. Hiermee wordt in feite geïmpliceerd dat de geleerden meer dan 1000 jaar lang niks hebben gedaan of dat ze allemaal fout waren in hun oordeel. Dit is ook zo met het vieren van de Mawlid. In dit korte artikel zal worden uitgelegd of de Mawlid een religieuze innovatie is.

Allah Ta'Ala zegt in Surah Yunus, vers 58 (wno): "Zeg: "in de goedgunstigheid van Allah en Zijn barmhartigheid, laat hen zich daarin verheugen." Dit is beter dan wat zij bij elkaar vergaren."

Hieruit leren wij dat een moslim zich moet verheugen op nobele zaken. De Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) is de meest nobele persoon en wij moeten dan ook blijdschap tonen met zijn geboorte. Ten eerste dient duidelijk te zijn dat het vieren van de Mawlid niet een aanbedding op zichzelf is. Het is een middel voor Da'wah, oftewel een sociaal-maatschappelijke activiteit dat jaarlijks terugkeert. Dit kan vergeleken worden met een conferentie dat elke jaar wordt gehouden. De Mawlid is hierdoor een traditie en geen innovatie in de religie, maar een Sunnah Hasana (een goede daad). Dit zal later worden toegelicht.

Verschillende interpretaties

In de Koran zijn er verzen die vatbaar zijn voor verschillende interpretaties. Dit kan bijvoorbeeld komen door de Arabische taal, dat met weinig woorden heel veel kan betekenen. Een voorbeeld hiervan is het woordje "lamasa" in vers 6 van Surat al-Ma'ida. Dit woordje betekend volgens sommige juristen "aanraken" en volgens sommige juristen "seksueel contact". Door de verschillende interpretatie, die overigens beide juist zijn, is het wetsoordeel ook anders. Dit is ook het geval bij het woord "vieren". Bij het woord "vieren" kan iedereen verschillende interpretaties hebben. Voor de een is dit uitgaan in een disco en voor de ander kan dit Koran reciteren zijn. We moeten een duidelijk beeld hebben wat "vieren" betekent in de context van "het vieren van de Mawlid". Met vieren wordt het herdenken van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) bedoeld. Herdenken kan op verschillende manieren. De meeste moslims op de wereld doen dit door bijvoorbeeld Koran te lezen, de Salawat te sturen, lofliederen te zingen, gedichten op te dragen en de Seerah te bespreken. Dit zijn allemaal middelen om te laten zien dat je dankbaar bent.

Stilstaan bij verjaardagen en het verleden

In de Koran worden wij als moslims aangemoedigd om stil te staan bij het verleden om hier lering uit te trekken en opdat onze harten tot rust komen. Hieronder volgen een aantal voorbeelden.

Het stilstaan bij verjaardagen wordt aangespoord door Allah Ta'Ala in Surah Maryam, vers 15 en 33. In vers 15 staat (over Yahya AS), (wno): *"Vrede zij met hem op de dag waarop hij is geboren, op de dag dat hij sterft en op de dag waarop hij weer tot leven wordt gewekt."*

In vers 33 staat (over Isa AS): *"En vrede zij met mij op de dag waarop ik ben geboren, op de dag dat ik sterf en op de dag dat ik weer tot leven word gewekt."*

Allah Ta'Ala zegt in Surat al-Baqara, vers 248 (wno): *Hun Profeet zei tegen hen: "Het teken van zijn koningschap is de tabut (een kist met eigendommen van verschillende profeten) die tot jullie is gekomen. Daarin rust een vredig gevoel (afkomstig) van jullie Heer en de*

nalatenschap van de familie van Musa en da familie van Harun, gedragen door de engelen. Daarin bevindt zich zeker een teken voor jullie, indien jullie bereid zijn te geloven.

Ook zegt Allah Ta'Ala in Surah Hud, vers 120 (wno): *“(En dus o Muhammed) al hetgeen Wij jou van de berichten van de boodschappers verhalen is om daarmee jouw hart te versterken. Hiermee is de waarheid tot jou gekomen en een vermaning en een les voor de gelovigen.”*

Hieruit leren we dat de mens tot rust komt door oude spullen en verhalen. Allah Ta'ala wil dat de mens contact houdt met het verleden, opdat lessen worden getrokken en de harten tot rust komen. De Mawlid is een mogelijkheid om deze rust te vinden in een tijd van chaos.

Plaats & tijd

Het klopt dat het herdenken van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) ieder moment dient te gebeuren, maar in deze tijd zijn we ver verwijderd van de levenswijze van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem). De Mawlid is dan een middel om onze liefde voor de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) te vergroten. De tijd dat de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) is geboren is daarnaast een belangrijk element. Op dat moment dienen wij ons nog meer bezig te houden met de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem). Dat plaats en tijd belangrijke elementen zijn leren we bijvoorbeeld, door de volgende gebeurtenissen:

- -Omar (moge Allah tevreden zijn met hem) raakte en kuste bijvoorbeeld Hajar al Aswat (de zwarte steen) en zei: “O Hajar al Aswat, je bent gekust en aangeraakt door de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem), daarom doe ik het ook, anders was je zomaar een steen.”
- Tijdens de hemelreis van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem), bad de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) 2 gebedseenheden op een specifieke plek enkel en alleen omdat Jezus (vrede zij met hem) daar is geboren.
- Tijdens Ashura vasten wij omdat Musa (vrede zij met hem) zich verlostte van de Farao.

Misverstanden

Hieronder zullen een aantal misverstanden worden verduidelijkt.

- Ten eerste. Het vieren van de Mawlid is niet het imiteren van de christenen. Geen enkele moslim die de Mawlid viert, doet dit op een wijze waarbij de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) een Goddelijke status krijgt net zoals de christenen doen met Jezus (vrede zij met hem).

-Ten tweede. De overlevering dat ELKE innovatie een dwaling is en elke dwaling naar het hellevuur leidt is welbekend. Om deze overlevering te analyseren moeten we kijken naar wat de woorden in deze overlevering betekenen. Hiervoor gebruiken we de definities die imam Shatibi heeft gehanteerd. Imam Shatibi is een van de grootste geleerden van Usuul, die door iedereen wordt erkend.

Voor de betekenis van Bid'ah (innovatie), dient onderscheid gemaakt worden tussen de taalkundige en de vakkundige betekenis. Taalkundig betekent “elke innovatie”, letterlijk elke innovatie. Dat betekent dus dat een koepel een innovatie is, dat gebedskleden innovaties zijn, dat een applicatie voor gebedstijden een innovatie is, dat auto's innovaties zijn, en zo kunnen

we de lijst nog veel langer maken. Het is dus onmogelijk om te zeggen dat de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) deze betekenis bedoelde, aangezien dat neerkomt op het zeggen van: "Wie een auto gebruikt, gaat naar het hellevuur" en dat is natuurlijk onzin.

De Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) bedoelde hier de vakkundige betekenis van een innovatie, en dat is: Een weg die je begint in het geloof dat een verzinsel is. Met deze verzinsel is je bedoeling om tegen de Islam in te gaan, terwijl je beweert dat het van de Sharia is. Een innovatie is dus tegenstrijdig met de fundamenteën van de Islam. Met een innovatie wordt er dus eigenlijk iets toegevoegd aan de fundamenteën van het geloof, wat er eigenlijk niet in hoort. Niemand beweert dat de Mawlid een onderdeel is van Sharia. Daarnaast worden er tijdens een Mawlid geen zaken gedaan die tegenstrijdig zijn met de fundamenteën van de Islam. Mocht dit wel gebeuren, dan is dit natuurlijk niet toegestaan.

- **Ten derde.** Een ander misverstand is dat alles wat de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) niet heeft gedaan verboden zou zijn. De Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) heeft zijn verjaardag niet gevierd, dus dit is verboden, wordt er dan gezegd. Buiten het feit dat dit niet juist is, klopt het ook niet dat de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) zijn verjaardag niet heeft gevierd; hij heeft dit weldegelijk gedaan. Hij (vrede en zegeningen zij met hem) deed dit door te vasten als dankbaarheid. Er is dus een "Asl (oorsprong) bij het stilstaan bij een verjaardag. De manier (vasten of lofliederen zingen etc.) maakt dan niet uit, mits er geen verboden zaken (dansen, gemixte bijeenkomsten etc.) gedaan worden. Het bundelen van de Koran, de leestekens in de Koran, het zeggen van "as salatu khayrum min an-nawm" tijdens het oproepgebed voor het ochtendgebed, etc. zijn allemaal voorbeelden van zaken die niet zijn gedaan zijn door de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) zelf. Over deze zaken kunnen we ook niet zeggen dat ze verboden zijn.

Daarnaast is er een overlevering van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem), waarin hij zegt: *"Wie een goede Sunnah innoveert/tot leven brengt, die krijgt de beloning daarvan en ook van de mensen die deze Sunnah volgen. Wie een slechte Sunnah innoveert, krijgt de zonde hiervoor en ook van de mensen die deze Sunnah volgen."*

De betekenis van het woord "Sunnah" in deze overlevering is de taalkundige betekenis: gewoonte. Een persoon die dus met een nieuwe gewoonte komt die de Islam ten goede komt, krijgt hiervoor de beloningen en ook de beloningen van de mensen die hem nadoen. De persoon die met een nieuwe gewoonte komt die de Islam benadeeld, krijgt hiervoor zijn straf en ook die van zijn volgelingen. Hieruit blijkt dat niet elke innovatie per definitie slecht is. Dat er sprake kan zijn van een goede innovatie, werd bevestigd door Omar (moge Allah tevreden zijn met hem), toen hij zei "Wat een goede innovatie (Bid'ah) is dit", over het gezamenlijk bidden van de Taraweeh.

Sommige mensen zeggen dat "Sunnah" in deze overlevering de vakkundige betekenis heeft: een handeling van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem). En geven aan dat de overlevering gaat over het herleven van een vergeten Sunnah van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem). Dit is echter onjuist, omdat er dan wordt aangegeven dat de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) ook slechte gewoontes had, en dit kan natuurlijk niet

-**Ten vierde.** De vier kaliefen en de andere vrome voorgangers zouden de geboorte van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) niet hebben gevierd. De metgezellen van de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) deden er alles aan om hem zo vaak mogelijk te zien en ze kwamen tot rust als ze bij hem waren. De metgezellen spendeerden hun leven naast de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem). Er zijn vele overleveringen waarin wordt aangegeven dat de metgezellen bijeenkwamen om het over de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem) te hebben. Ze vierden zijn verjaardag eigenlijk elke dag, door naar hem te kijken, door zijn geboden op te volgen, door zijn levenswijze na te doen, enzovoorts. Wij daarentegen zijn ver verwijderd van de levenswijze van Profeet (vrede en zegeningen zij met hem). Vele moslims weten niet wat zijn gebruiken waren en hoe hij (vrede en zegeningen zij met hem) eruitzag. En hoeveel van degenen die dit wel kennen, praktiseren er ook naar? Juist daarom moeten wij de Mawlid vieren. Het is een middel om liefde te krijgen voor de Profeet (vrede en zegeningen zij met hem). Er is een stelregel in de Islam dat stelt dat hetgeen naar het gewenste leidt, ook gewenst is. Iets dat naar hetgeen leidt dat verplicht is, is ook verplicht. Het zetten van een wekker voor het ochtendgebed is verplicht, aangezien het ochtendgebed ook verplicht is. Deze stelregel geldt ook voor de Mawlid. Door de gewenste zaken die gedaan worden tijdens de Mawlid, zoals het lezen van de Koran en het bijwonen van lezingen, behoort de Mawlid ook tot de gewenste zaken. De Mawlid is dus een middel, waarbij de beloningen worden verdiend door het lezen van de Koran, de salawaat en de lezingen.

Om af te sluiten

Shaykh al-Muhadith Abd al-Hay al-Katani heeft een boek geschreven met welke geleerden de Mawlid allemaal hebben toegestaan. Hij benoemt er in totaal maar liefst 124. Wij zullen slechts een aantal namen opnoemen. Voor degenen die deze geleerden kennen en oprecht zijn in het zoeken naar het antwoord in deze discussie, zal deze lijst voldoende zijn om de Mawlid te vieren of op zijn minst de mening die het toestaat te respecteren.

De volgende geleerden hebben het vieren van de Mawlid toegestaan:

- Imam as-Suyuti; één van de autoriteiten van de Shafi'i wetschool. Er wordt gezegd dat hij meer dan 500 (!) boeken heeft geschreven. Dat is meer dan sommigen van ons hebben gelezen.
- Imam Abu Shama, de leraar van imam Nawawi;
- Imam Ibn Hajar al Asqalani, de auteur van o.a. de welbekende Fath al Bari;
- Imam as-Sakhawi; een expert in overlevering, Tafseer en geschiedenis;
- Imam Ibn Hajar al-Haytami; één van de bronnen voor de Fatawa binnen de Shafi'i wetschool.
- Mulla Ali al-Qari al Hanafi; de leerling van Imam Ibn Hajar al-Haytami en een geleerde in overlevering, Fiqh, Aqeedah en Tasawwuf;
- Imam Ibn al-Jazari al Shafi'i, misschien wel de grootste geleerde in Tajweed en Qira'at, van wie elk leerling van Koran afhankelijk is.
- Imam Al-Qastallani; de grootgeleerde in overlevering die een uitleg op Sahih al-Bukhari schreef;
- Imam Ahmad ibn Zayni Dahlan; de Mufti van Mekka in zijn tijd;
- Imam Subki; de hoofdrechtter van Damascus in zijn tijd;
- Imam ibn Rajab al-Hanbali; een geleerde in overlevering die velen kennen;
- Qadi Iyad; een prominente Maliki geleerde en de Qadi van zijn tijd;
- Imam ad-Dardeer; Auteur van twee van de belangrijkste boeken die de Fatawa van de

Maliki wetschool weergeven;

- Imam al-Bajuri; een van de grootste geleerden van de Shafi'i wetschool in zijn tijd;
- Imam Ibn Abbad al-Rundi
- Imam al-Haj Ibn Ashir (de overgrootvader van AbdelWahid ibn Ashir).

Er zijn ongeveer 160 boeken geschreven die expliciet gaan over de toelaatbaarheid van de Mawlid en deze promoten. Wij respecteren de geleerden die de Mawlid niet hebben toegestaan. Wij staan echter aan de kant van de overgrote deel van de Ummah, handelend naar het advies van de Profeet (sal Allahu alayhi wa sallam): *“Voorwaar, Allah zal mijn Ummah niet verenigen op dwaling.”*